Gerard Steen

Gerardus (Gerard) Steen werd geboren op 26 januari 1925 in Dordrecht. Hij was de zoon van Cornelis Steen en Anna Maria Josephine Keijzer. Hij had een broer en vier zussen. Zijn vader was kleermaker.

Hij was welpenleider en Roverscout bij de katholieke Sint Franciscusgroep in Amsterdam, samen met Jan Verleun. Hij haalde in 1941 het Mulo- (nu HAVO-) diploma in Amsterdam. Omdat hij broeder-onderwijzer wilde worden ging hij in september 1941 naar het *Juvenaat der Broeders van de Heilige Aloysius* in Oudenbosch. Jan Verleun en Gerard Steen waren beiden parochieleden van de Boomkerk. Toen Steen bemerkte dat hij niet geschikt was voor de kloosterroeping, keerde hij eind 1941 terug naar huis. Begin 1942 werd hij aspirant-schrijver bij het *Ontvangkantoor der Directe Belastingen* in Amsterdam. Tijdens zijn werk op dit kantoor zat hij, daartoe opgeroepen, een half jaar in de Nederlandse Arbeidsdienst. Hij nam in december ontslag om zich geheel aan het verzetswerk te kunnen wijden.

Aan de Elandsgracht in Amsterdam stond het katholieke jongensinternaat St. Aloysidus. Veel weesjongens vonden hier onderdak. Gerard Ellerman en Theo Nieland, vaandrigs bij de katholieke Sint Tarcisiusgroep waren hier als vrijwilliger jeugdleider actief. De Amsterdamse PTT-er Frits Coelen was de trainer coach van het internaatsvoetbalelftal. Tijdens de oorlog waren diverse jeugdleiders actief in het verzet en sloten zich aan bij knokploeg Reintje de Vos. Deze knokploeg werd later onderdeel van de Binnenlandse Strijdkrachten linie-west. De leden ontmoeten elkaar in het internaat. Verschillende weesjongeren werden geronseld voor het verzet en werden in eerste instantie ingezet voor simpele koeriersklussen. Langzamer-hand werden de opdrachten gevaarlijker. De jongens kregen wapens in handen en moesten wapenopslagplaatsen bewaken. In september 1944 werd Gerard Steen lid van deze groep. Mogelijk om dat hij voorheen in het internaat zat. Ook Leendert Keimpema en Rudolf Stroethoff zaten hierbij.

Meermalen was Gerard betrokken bij wapentransporten, verrichtte voor BS-commandanten koeriersdiensten en stelde zijn kamer in zijn ouderlijk huis ter beschikking voor het geven van wapeninstructie.

Op 27 maart 1945 werden 5 leden van Linie west die in vergaring bij elkaar kwamen, door verraad gearresteerd. Ze werden op 11 april als represaille bij de Zijpersluis gefusilleerd. Vlak daarna werd door de Sicherheitspolizei in de woning van een pelotonscommandant een groot aantal identiteitsplaatjes aangetroffen, die voor na de bevrijding bedoeld waren, Hierdoor vonden in de vroege ochtend van zondag 8 april 1945 op diverse adressen van BS-ers in Amsterdam invallen plaats. Bij Steen werd een stengun met 60 patronen aangetroffen. Hij werd ingesloten in het Huis van Bewaring aan de Weteringschans en op de lijst van *Todeskandidaten* gezet die in aanmerking kwamen voor fusillering bij represailles.

Op 15 april 1945 werd hij, met negentien andere verzetsmensen (onder wie 10 leden van BS groep Reintje de Vos) in Sint Pancras doodgeschoten als represaille voor het opblazen van een spoorbrug over de Veert. De lichamen werden op bevel van de bezetter provisorisch begraven in een massagraf in de duinen bij Overveen. Hij werd 20 jaar.

Op de begraafplaats Bloemendaal in Overveen is een herinnering plaquette geplaatst. Zijn naam staat samen met Jan Verleun op een herdenkingssteen op de gevel van de Boomkerk. Hij staat ook vermeld op het verzetsmonument in St. Pancras.

Na de oorlog is een welpenhorde van zijn oude groep naar hem vernoemd, de Gerard Steen Horde.

Door deze brengen wij ter kennis, dat de begrafenis van onze vijf Vrienden, in leven leden van onze voetbalvereeniging
FRITS COELEN,
gefusilleerd 12 Maart 1945 te Amsterdam,
THEO NIELAND
RUDOLF STROETHOFF,
LEENDERT KEIMPEMA,
GERRY STEEN,
gefusilleerd 15 April 1945 te St. Pancras (Koedijk), op Dinsdag 27 November om circa 1 uur te Overveen op het Eregrafhof zal plaats vinden.
Die morgen zal er om 7.15 uur in de kapel van Huize Aloysius, Elandstr. 177 te A'dam, een plechtige H. Mis van Requiem worden opgedragen.
Bestuur en Leden
R.K.S.V. St. Louis,
Elandstr. 177, A'dam.

Meer informatie

Gerardus Steen (oorlogsgravenstichting.nl)
Gerardus Steen | Erelijst van Gevallenen 1940-1945
Gerardus STEEN | Stichting De Eerebegraafplaats te Bloemendaal (eerebegraafplaatsbloemendaal.eu)
Gedenksteen Jan Verleun en Gerard Steen - Wikipedia
Monument Executie 15 April 1945 Sint Pancras - Sint Pancras - TracesOfWar.nl
Dodenakkers
De waarheid » 26 nov 1945 - Art. 16 | Delpher
Algemeen Handelsblad » 27 nov 1945 - Art. 31 | Delpher
Vergeten verzet - Knokploeg (dirkbons.nl)
De Klin | 1 januari 1986 | pagina 37 - Tijdschriften Regionaal Archief Alkmaar
Henricus Johannes Habraken en de gefusilleerden van Sint Pancras, wij herdenken. . . (eerebegraafplaats.nl)
Sint Pancras, verzetsmonument - Nationaal Comité 4 en 5 mei : Nationaal Comité 4 en 5 mei

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op http://vrijheid.scouting.nl voor meer informatie en alle andere verhalen.